

Verslag sessie 1: De Tuinen van Stene, stad Oostende

De stad Oostende slaat met het project “de Tuinen van Stene” verschillende vliegen in 1 klap: in het gebied van 35 ha staat voedselproductie centraal, een CSA-boerderij, een kippenmobiel, een voedselbos en grasweides met schapen en melkvee. Daarnaast heeft het landbouwpark ook een sociaal-educatieve functie voor scholen en verschillende organisaties. De stad doet er verder ook aan waterberging ter bescherming van de wijk Stene en zorgde voor recreatieve, groene fiets- en wandelroutes door het typische polderlandschap met connectie naar de stadskern. Dit diverse project biedt inspiratie voor al wie actief het landbouwlandschap op een duurzame manier vorm wil geven.

Sprekers: Kathy Belpaeme (beleidscoördinator voedsel, stad Oostende) en Joke Coopman (algemeen coördinator Buitengoed vzw)

Verslaggever: Lotte Vandermeersch

Verslag

Zie presentatie van Kathy en Joke.

Kathy benadrukt het belang van de projectmiddelen:

- dankzij extra middelen kon beroep gedaan worden op 2 regisseurs om dit vorm te geven.
- binnen het EU-project SCAPE was er ook de mogelijkheid om een klimaatattest uit te voeren waarna er nog aanpassingen gebeurd zijn aan het plan (o. a. omwille van verzilting van beken)

Praktisch:

- Beheerder van het gebied is Buitengoed vzw, ze brachten alle belanghebbenden samen.
- Bioplukteelt, CSA, werkt met oogstaandelen (max 300) – bloemenplukteelt omwille van biodiversiteit – dieren houden vormt een uitdaging (om ‘overschot’ te verhandelen). Voedselbos nog in opstart.
- Samenwerking met melkveehouders: grasland bemaaien of begrazen – mest naar CSA.

Leerlessen:

- Belangrijk om een zeer uitgebreide vrijwilligerswerking te hebben. En dit vergt ook veel tijd en aansturing.
- Dubbel verhaal rond begeleid werk, vraag is groot maar vergt veel begeleiding, dus is zeker niet altijd eenvoudig en/of gewenst binnen een verhaal dat economisch rendabel wil zijn.

Aanbevelingen:

- (EU)projectmiddelen als hefboom
- Goed nadenken over beheer
- Kennis en expertise van landbouwers!!
- Een boer is geen sociale werker

Vragen en antwoorden

Wat zijn 'experimentevelden'?

Dat was de opzet (om ook experimentele teelten op te zetten en te testen) maar economisch model werkt niet:

- Kleine volumes
- Wie wil de experimentele teelten afnemen?
- Andere machines nodig
- ...

⇒ Dus die velden zijn mee opgenomen voor de 'gewone' groententeelten.

Dit is inderdaad ook algemeen voorkomend: bij het versterken van de korte keten is het vaak een grote uitdaging om oude gewassen te rehabiliteren (vb van Joris Relaes: brouwersgerst) omwille van o.a. (stikstof)wetgeving en vooral te kleine hoeveelheden (paar hectare). Zelfde geldt (te kleine hoeveelheden) voor nieuwe gewassen als quinoa etc. (ILVO heeft hiervoor dan zelf geïnvesteerd in kleinere verwerkingsmachines).

Stad Oostende wou rond o.a. de experimentele teelten dan ook een samenwerking met Inagro (Roeselare) maar ook daarvoor te kleine hoeveelheden.

Om voldoende middelen en gedragenheid te vinden is het belangrijk om meerdere invalshoeken te hebben, meerdere functies te koppelen: educatie, sociale tewerkstelling,...

Hoe breidt je het educatieve verhaal uit naar het verhaal van alle landbouwers?

Wordt geprobeerd (ook educatieve pakketten ikv FOODSHIFT) maar is wel een moeilijk verhaal doordat er weinig begrip is vanuit 'burgers' voor traditionele landbouw (wordt vooral gezien als overlast)

Zonder subsidies is dit geen rendabel verhaal. (40% gesubsidieerd, gaat nu stijgen naar 60%)

Kosten-baten als Stad?

- Tuinen van Stene doet zeer veel groenonderhoud voor Stad (kostenbesparing).
- Ecosysteemdiensten (oa waterberging), educatie,...
- Aanvoelen is positief plaatje van het geheel aan gekoppelde functies maar is niet becijferd.